

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnishtvu prejemam:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflrove ulice št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnishtvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto K 30—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravnishtvu: Knaflrove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Shod zaupnikov narodno napredne stranke.

(Dalje.)

Po dr. Trillerjevem poročilu se je vnela živahna

debata.

Prvi se je oglasil k besedi graščak Rudež iz Ribnice, ki je izjavil, da ni popolnoma zadovoljen z nastopom narodno - naprednih poslancev v deželni zboru. Zanašali so se preveč na obljube S. L. S. Meščanom in volileem narodno - napredne stranke ni bila nikaka sila, da se omogoči delovanje deželnega zbora, pač pa S. L. S., katera je rabila narodno - napredno stranko za to, potem jo pa pustila popolnoma na cedilu. Stori se je vse, kar je zahtevala S. L. S. Dovolilo se je desetmilijsko posojilo, ki pride v dobro samo volileem S. L. S., meščani pa ne bodo dobili prav nič. Dr. Triller se je tudi zavzemal za odpis deželni naklad hišnim posestnikom, ali S. L. S. tega ni dovolila. Bolje bi bilo torej, da bi bili poslanci narodno - napredne stranke onemogočili delovanje deželnega zbora.

Ljubljanski obč. svetnik Lenčec se ne strinja z izjavami predgovornikovimi, kajti če bi se bilo onemogočilo delovanje deželnega zbora, bi tudi mesto Ljubljana ne dobilo 2 1/2 milijonskega posojila. Sicer bo pa od desetmilijskega posojila gotovo tudi nekaj prišlo v dobro mestom.

Dr. Zernja v je mnenja, da je prvi govornik hotel povedati, da naprednjakom ni bilo toliko ležeče na delovanju deželnega zbora, kakor drugim. Misli pa, da je popolnoma prav, ako se razpravlja v javnosti vprašanje, kake garancije je dobila narodno - napredna stranka za to, da se odstrani iz dežele baron Schwarz. Reklo se je, da bi bilo delovanje deželnega zbora onemogočeno, ako bi bili narodno - napredni poslanci z vso silo dejansko napadli deželnega predsednika. Če so bile garancije, da se odstrani baron Schwarz, zadostne, potem je bil nastop poslanec pravilen, ako pa niso bile zadostne, potem se tudi govornik pridružuje obsodbi, ki jo je izrekel prvi govornik. Pozivlja vodstvo, da jasno izjavi, kdo je bil tisti, ki je dal zagotovilo, da se odstrani baron Schwarz, in ali je res, da je izjavil dr. Šusteršič, da je dobil od ministrskega predsednika Bienerttha izjavo, da je ta že poslal baronu Schwarzu dopis, glasom katerega mu v najkrajšem času pošljejo modro polo. Prosi vodstvo brezobzirnega pojasnila.

Župan Hribar pripominja, da ima dežela poleg novega desetmilijskega posojila še 4 milijone starega, skupaj torej 14 milijonov, vsled česar je dežela obremenjena gotovo za 700.000 K na leto. Kdor bo plačeval to, ako ne davkoplačevalci, pred vsem meščani, potem pa tudi kmetje, dasiravno so že tako preobloženi s plačili, da komaj zmagujejo. Kje dobiti denar? Res je, da bo dežela dobila gotove svote od države v svrhu saniranja deželni finane, ali te svote so bile v prvi vrsti namenjene za zboljšanje učiteljskih plač! V ministrstvu se je to izrecno naglašalo! Sicer pa denar, ki ga dobi dežela od države, daleč ne dosega svote 700.000 K. Pripomniti pa je tudi treba, da bo reorganizacija deželni uradov zahtevala na leto 180.000 K, torej bo dežela za celih 50 let obremenjena z velikansko svoto 880.000 K. Ali je to potem tisto modro gospodarstvo, o katerem se je toliko govorilo pred volitvami? Dolgove pač zna vsak delati, ali kako se jih bo plačevalo! V tem se zanaša S. L. S. edino na vas, davkoplačevalce.

V deželni zboru se je stavljal predlog za odpis doklad na nove hi-

še, ki so zgrajene po potresu. Pri tem je treba pripomniti, da Ljubljana plačuje 40%, torej dve petini vseh deželni doklad. Država je oprostila posestnike novozgrajeni hiš za 18 oziroma 25 let državnih davčin, zato je govornik svoj čas predlagal v deželni zboru tudi opustitev deželni doklad, kar bi znašalo okoli 60.000 K na leto, pozneje pa 33.000 K. Kaj bi bilo, če bi se Ljubljani darovala ta majhna vsota skozi 18 let, posestnikom hiš bi pa bilo marsikaj zljajšano. Dr. Triller pa je predlagal oprostitev doklad samo za pet let, kar bi zneslo skupaj samo okrog 170.000 K brez obresti. Dovolilo se je posojilo 10 milijonov, ki se bo razdelilo povsod, samo ne Ljubljani, ali za Ljubljano ni našla niti ona malenkost milosti v njihovih očeh. To najboljše ilustruje nujno potrebo krepke organizacije v narodno - napredni stranki, da v bodoče s svojim delovanjem prepreči tako postopanje. S. L. S. si pač misli: kaj to, da imamo le mi, četudi pride za nami potop, Zelim, da bi ob takem ravnanju kmalu prišel ta potop, ki bo poplavljal klerikalno stranko. (Odobranje!)

Dr. Triller izvaja, da dela g. Rudež krivico narodno - naprednim poslancem, ako jim očita, da niso onemogočili delovanje deželnega zbora. Dosledno se kaj takega ne da izvrševati, kajti prehuda zahteva bi bila to, da bi stranka, ki je v manjšini, prevzemala vso odgovornost za vse posledice takega postopanja. Pač pa je resnica, da je narodno - napredna stranka preveč zaupala S. L. S., kar se je tudi sedaj posebno jasno pokazalo pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. Ne oziraje se na to, da si je dala S. L. S. pri volitvah v mali obrti pomagati od Nemecev, je gotovo naravnost škandal, kar je storila S. L. S. v veleobrti, kjer bi bila lahko s svojimi petimi glasovi omogočila zmago narodno - napredne kandidata. Storitni pa ni hotela tega niti tedaj, ko se ji je ponudilo, da bodi prihodnji kandidat v tej skupini klerikalec; in dasiravno bi bila s tem omogočila vreči Nemca, da ne bi se ti še nadalje bahali na Dunaju, da je vsa veleindustrija pri nas v nemških rokah. To bi bilo velikanskega pomena. S. L. S. je vedela to, in vedela je, da ne bi s tem doprinesla niti najmanjše strankarske žrtve. To ni več samo škandal, temveč naravnost izdajstvo narodni interesov! (Burno odobranje!) Narodno - napredna delegacija v deželni zboru je s tem dobila najprimernejši pouk za svoje postopanje v bodočnosti! (Odobranje!)

Glede na interpelacijo dr. Zernjave v zadevi garancije za odstranitev barona Schwarz je načelnik Hribar mnenja, da je stvar vendar po poročilu dr. Tavčarja popolnoma jasna. Dr. Tavčar je mnenja, da vseh podrobnosti ne gre obešati na veliki zvon ter še enkrat prečita dotični odstavek v svojem poročilu, ki se glasi:

To je pa tembolj nedosledno, ker se je pri otvoritvi deželnega zbora od najverodostojnejše konservativne strani trdilo, da se je baronu Schwarzu že izposloval pokoj. (Klic: »Dr. Šusteršič!« — »Bomo videli, če je res!«, in da je S. L. S. na tem upokojenju vsaj toliko ležeče, kakor slovenski napredni stranki.

Pri glasovanju se sprejme poročilo o deželni zboru soglasno.

Predsedstvo prevzame nato dr. Tavčar in župan Ivan Hribar poroča nato

o organizaciji stranke.

Častiti gospodje zaupniki!

Ker ste se danes po več kot dvehletnem presledku zopet zbrali v posvetovanje, dolžnost je strankinega vodstva, da vam poda poročilo o tem, kako je zaslužio zaupanje, katero ste mu na zadnjem shodu zaupnih mož,

ki se je vršil dne 15. novembra leta 1906., izkazali. Kakor veste, častiti gospodje, se je na tem shodu pregledal in na novo ugotovil program narodno - napredne stranke, in ker ste ga soglasno sprejeli, je bila dolžnost vodstva, da ga skuša kar najpopolneje uveljaviti.

Narodni program.

Kakor veste, je narodno - napredna stranka vsled prve in najpomembnejše točke svojega programa narodna stranka. Ona si mora torej prizadevati, da svojemu narodu izvojuje samostalno narodno življenje in svobodno razvijanje. Njen ideal je torej popolna narodna avtonomija, končni cilj pa združitev z ono jugoslovansko skupino v okviru naše države, katere obrisi so se vsled aneksije Bosne in Hercegovine ravno v poslednjih dneh začeli tako jasno kazati. Ni mi treba zagotavljati, da je vodstvo narodno - napredne stranke imelo ta načela vedno pred očmi in da se je po njih zvesto ravnalo. To dokazujejo vse oficijalne izjave vodstva; dokazujejo pa tudi časnikarska glasila, ki so prostovoljno postavljala se v službo narodno - napredne stranke.

Stranka je demokratična in svobodnomiselna.

Drugo temeljno načelo stranke je demokratizem. Tudi le-temu se vodstvo stranke ni izneverilo, temveč je skrbelo za poglobitev demokratičnega naziranja v vseh vrstah stranke. Najboljši dokaz temu je popolnitev strankine organizacije, o kateri si bomo dovolil kasneje obširneje poročati; le toliko bodi tukaj naglašeno, da je vodstvo narodno - napredne stranke od zadnjega shoda zaupnih mož sem vestno se trudilo za socialni in gospodarski in gospodarski položaj vseh stanov in vseh slojev našega naroda.

Končno je narodno - napredna stranka svobodnomiselna stranka ter je kot taka čutila dolžnost delovati predvsem za povzdigo duševne izobrazbe narodove, saj je le ta v stanu privedi do samostojnega mišljenja in svobodnega naziranja.

Gospodarsko in socialno delo.

Najobširneje se je pa poslednji shod zaupnih mož pečal z gospodarskim in socialnim položajem posameznih stanov našega naroda. Vodstvo stranke je zatorej prevzelo od njega obilo težkega, a prepotrebne dela. Znano je, da se do novembra leta 1906. stranka ni s tisto intenzivnostjo, kakor bi bilo želeli, lotevala gospodarskega in socialnega dela. Pač se ne more reči, da bi se v tem ne bilo ničesar storilo, kajti nastali so denarni zavodi in ustanovila se je celo banka; a onega sistematičnega dela, ki je dandanes neobhodno potrebno, se je pogrčalo. Vendar nečem s tem prejšnjemu vodstvu ničesar očitati; glavna napaka je namreč bila, da stranka ni imela izvrševalnega organa in da je tako marsikaka zasnovana stvar, katera bi — izvršena — mogla imeti najboljše posledice za narod in strankino organizacijo, ostala neizvedena. Vodstvo se je zatorej takoj po shodu dne 15. novembra leta 1906. sešlo ter se je posvetovalo, kako temu zlu od pomoči in sklenjeno je bilo, da se naj najam stalni tajnik. Ta sklep se je izvršil in od tedaj je zavladalo v stranki tudi rednejše delo. Pripomniti mi je pa potreba, da so se posamezni člani strankinega vodstva, katero se je v seji dne 23. junija leta 1907. s koopcijo popolnilo z mladimi, delaželjnimi rodoljubi, prav goreče lotevali dela za izvedbo obširnega, na večkrat imenovanem shodu zaupnih mož sprejetega programa. Predvsem se je proučevalo vprašanje, če bi bilo mogoče doseči preselitev »Zadružne zveze« iz Celja v Ljubljano. Vršile so se v tem oziru obširne obravnave, katere sem v imenu strankinega vodstva vodil jaz; končno pa se je po

vsestranskem preudarku izprevidelo, da ne kaže v Celju udomaćene »Zadružne zveze« premeščati, temveč, da je najbolje, ako se v Ljubljani osnuje posebna zveza. In to se je tudi izvršilo. »Zveza slovenskih zadrug« posluje sedaj že drugo leto in vodstvo more biti ponosno na njen razvoj in na njen uspeh. Ne le, da se ji je posrečilo združiti večino najstarejših in najbolj fundovanih posojilnic ter mnogo zadrug, ustanovila je tudi precejšnje število novih, rajajzenskih posojilnic in nekaj gospodarskih zadrug, tako, da je upanje, da postane v kratkem ena najmočnejših organizacij te vrste. V »Zvezi slovenskih zadrug« je sedaj, ker ima jako spretno in agilno vodstvo, osredotočeno najvažnejše gospodarsko delovanje narodno - napredne stranke ter se bode to delovanje v kratkem raztegnilo na vse panoge gospodarskih zadrug.

Druga jako važna stvar, ki se je s sodelovanjem narodno - napredne stranke izvršila, je ustanovitev »Trigovske obrtne zadruge«. Tudi ta zadruška, ki ima namen trgovcem in obrtnikom pomagati s kreditom, deluje nadvse pričakovano uspešno in postane sčasom brez dvojbe velika denarna moč. Kar se strokovne organizacije tiče, pripomniti je, da imajo narodno - napredni trgovci tako organizacijo v trgovskem društvu »Merkur«, narodno - napredni obrtniki pa v novo ustanovljenem »Obrtniškem društvu«.

Politična društva.

Politična društva so se začela s pomočjo mlajše inteligence narodno - napredne stranke snovati v Ljubljani v poslednjem času in ima Ljubljana sedaj že štiri narodno - napredna politična društva, dočim se peto ustanavlja. Skušnje, ki so se v Ljubljani napravile s temi društvi in pa njihov vzpodbudljiv uspehi, so povod bile vodstvu, da je zasnovalo ustanavljanje podobnih društev po vsej deželi in upravičeno upanje imam, da se vam bode, čestiti gospodje zaupniki, na prihodnjem shodu že zamoglo poročati, da je naša politična organizacija dovršena.

Prosvetna in strokovna društva.

Istotako se snuje »Zveza prosvetnih društev«. Predpriprave so že skoraj dovršene in v tekočem letu nam bo mogoče sklicati v Ljubljani posvetovanje odposlancev mnogoštevilnih teh društev zaradi osnovanja »Zveze prosvetnih društev«. Ker je narodno - napredna stranka bila prva, ki je taka društva snovati začela, postala bode zveza teh društev krepka trdnjava narodne in napredne misli na Kranjskem.

Z veseljem je vodstvo v poslednjih dneh vzelo na znanje, da se je osnovala v Ljubljani »Narodna delavska organizacija«. Take organizacije se je že davno pogrčalo. Po skušnjah, kakršne so se napravile s podobnimi organizacijami v Trstu, Pulju in Gorici, ne dvomim, da bode ta organizacija tudi v Ljubljani prav dobro uspevala. Vodstvo narodno - napredne stranke vzdrževalo bode v njo, dasi ni sestavni del njene organizacije, vendar prijateljska odnošaje.

Ako bi imel glede doslej povedanega še kaj omeniti, bilo bi to, da bode vodstvo tudi z drugimi organizacijami, naj so te tudi samostalne, skušalo stopiti v prijateljsko razmerje, ako bode videlo, da se po temeljnih točkah svojega programa približujejo programu narodno - napredne stranke. Seveda bode pa predvsem spopolnjevalo svojo organizacijo.

Strankino glasilo.

Tu naj mi bode pa dovoljeno izreči svoje prepričanje, da narodno - napredna stranka trajno ne bode mogla obstati brez lastnega, poljudno pisanega glasila. O tej stvari se je v vodstvu večkrat in obširno raz-

pravljalo. Do zaključka doslej ni še prišlo; vse pa kaže, da bode, čimbolj se razširi strankina organizacija, tembolj na dan stopala potreba po lastnem glasilu. Ako se pomisli v koliko tisoč izvodih se širi »Domoljub« po kmetih ter vzame v poštev, koliko s svojo zavito in ščuvajočo pisavo škoduje, potem mislim, da se bodoče vodstvo ne bode moglo dolgo upirati prepričanju, da je naprednega, poljudno pisanega lista, ki naj bi se v tisoč in tisoč izvodi razširil po vsem Slovenskem, neobhodno potreba. (»Tako je!« »Bravo!«) Res je sicer, da deloma nalogo, ki naj bi pripadala temu listu, vršijo lokalni listi; a po mojem mnenju to ne zadostuje, ker ti listi nikdar ne morejo biti tako mnogovrstni, kakor bi lahko bil splošni tiskovni organ stranke.

Končno ne morem si kaj, da ne bi izrekel s tega mesta svojo iskreno zahvalo »Slovenskemu Narodu«, ki je vodstvo prostovoljno podpiral pri težki njegovi nalogi ter s tem jako veliko pripomogel, da se je v kratkem času dveh let strankina organizacija tako temeljito popolnila, kakor sem povedal.

Organizujmo se!

Često, gospodje zaupniki, polagajo nas v grob; a mi, kakor vidite, še živimo. Pred nedavnim se je oglasil grobar iz vrste onih, s katerimi smo si bili doslej najbližji prijatelji in kateri ravno narodni napredni stranki ne morejo očitati, da jim ni bila vedno iz srca naklonjena in da ni storila, kolikor jej je bilo mogoče. Vi, ki ste se tu zbrali, ste se zbrali kot živ dokaz, da ste zdravi člani krepkega organizma in da so silno slabi proroči oni, ki že leta in leta ta organizem polagajo v grob. Naj bode torej današnji dan dan preporeda k novemu krepkejšemu življenju na jezo vseh teh dobrih prijateljev naših. Bodite, gospoda, vsakdo na svojem mestu v strankini organizaciji, skrbite, da se ondi, kjer je, popolni, kjer ni, ustanovi in tako se snidemo na bodočem shodu tem zadovoljnejši in na tem večjo jezo naših protivnikov. (Splošno odobranje!)

Debata.

K besedi se oglasil notar Pegan iz Idrije, odobrava poročilo ter priporoča krepko organizacijo izven Ljubljane, kajti sicer preti nevarnost, da padejo mesta in trgi drug za drugim v roke klerikalcem. Taka nevarnost preti n. pr. Postojni. Potem govori o idrijskih razmerah. Ni resnica, da bi bila Idrija socialno - demokratična, socialni demokrati so v Idriji najšibkejša stranka, poslanec Gangl je bil izvoljen na narodno - napredni program, ni socialni demokrat, je naš. Razmere so se v Idriji nekoliko predrugačile. Imenovan je gerent, za kar se imamo v prvi vrsti zahvaliti vladi, baronu Schwarzu in pa klerikalcem, ki so začeli stegovati svojo roko po Idriji. Gerent je postal popolen despot, odslavlil je brez najmanjšega povoda iz službe občinskega tajnika Julija Novaka, ki je gotovo general narodno - napredne stranke na Notranjskem. (Klici: »Skandal!« »Živio Novak!«) Vršiti bi se morale občinske volitve, a klerikalci so nalašč, da bi se stvar zavlekla, vložili rekurz zaradi sestave volilnega imenika ter zahtevajo namestu treh volilnih razredov samo dva, katerih prvega naj bi imel erar, drugega pa vsi ostali volilci. V prvem razredu bi erar volil same klerikalce, v drugem bi si pa klerikalci in socialni demokrati razdelili mandate. Tako bi imeli klerikalci tri četrtine, socialni demokrati pa eno četrtino mandata, dočim bi narodno - napredni stranki ostal samo en virilist. To so sicer lokalne razmere, ali nujno potrebno je, da se take lokalne razmere smatrajo za interes cele stranke. (»Bravo!«) Treba je preprečiti to nakano, sicer je Idrija izgubljena. Splošno je pa treba organizacijo popolniti z lokal-

nimi odbori, delo je treba deliti. Predlaga, da se lokalne razmere ne prezirajo, temveč smatrajo za skupni interes stranke. (Odobrovanje!)

Naslednji govornik dr. Švigelj se strinja s predgovornikom in poročevalcem razen nekaterih stvari. Govornik ne gleda stvari od blizu, ker je v prvi vrsti tistih, ki ne nosijo nobene zvezde pod vratom, ne pozna torej natančneje strankinih razmer, a prepričan je, da tako ne sme iti več naprej. Bil je na 4 ali 5 strankinih shodih, kjer se je vselej poudarjalo, da se mora začeti drugače delati, a ostalo je vse pri starem in uspehov ni bilo. Začeti je treba v Ljubljani. »Slovensko društvo« je mrtvo, nihče ne ve zanj. Organizacija je treba preustrojiti. Iti je treba na ulico, med ljudi, v majhne kroge. Govornik se spominja zgoče rane na slovenskem narodnem telesu, dogodkov dne 20. septembra, katerih ne bi bilo, če ne bi bila slika družba sv. Cirila in Metoda v Ptuj, če družbenikov ne bi bili napadli Nemci. Ti dogodki izhajajo iz psihologije mase, ki je enaka lavini, ki podere vse, če se enkrat sproži. Dogodki niso bili pripravljani, a bili so potrebni, kar kaže njihov uspeh. Nadalje govori o potrebi, da zahajajo poslanci in vplivni volilci med ljudstvo, ne pa tako, da volilci vidijo poslance edine v zbornici, sicer nastanejo take razmere, kakor so v Idriji ali sploh na Notranjskem, katera je veljala vedno za zavedno napredno, sedaj je pa popolnoma klerikalna. Treba je tudi stika med volilci, kar je mogoče po političnih družinah, katera morajo imeti kataster vseh volilcev. Samo če se bodo vrste šteje, je mogoče napredek v stranki. Nekaj krivde zadene tudi vodstvo. Pri ljubljanskih volitvah se je zgodilo, da je važen faktor v stranki, učiteljstvo, odpovedalo nadaljnje sodelovanje in izstopilo iz stranke. Povod temu je bil, da se ni vprašalo posameznih političnih organizacij. Uspeh je pokazal, kako slabo se je izvedla volja stranke, kako malo discipline je bilo v stranki. Resnica je, da se disciplinarni večkrat preveč provocira. Kar je proti prepričanju, se ne more zahtevati. — Nadalje govori o nalogi vodstva, da preskrbi dovoljno število govornikov, ki naj se izmenjavajo, da bo tako zveza med celo strankino armado. Prirediti je treba shode. Važna vprašanja so na dnevnem redu, kakor na primer vseučiliško vprašanje, a shodov je tako malo. V tej zadevi je bilo le par shodov, a rešiti se ne bo dalo prej, dokler se zanimanje zanjo ne bo zaneslo v zadnjo gorsko vas. Na dnevnem redu je tudi jezikovno vprašanje, če se to reši sedaj samo za Čehe, potem ne izgubimo samo tistih 50 let napredka, ki nam ga je prinesel 20. september, temveč pademo še za 50 let nazaj. Končno pozdravlja predlog predgovornikov in predlaga, da naj se povsod smujejo politična društva in pozivljajo na shode govorniki iz cele dežele, ne pa samo iz Ljubljane. Stranka živi, torej mora biti skrb njenih pristavev, da ne bo šla nazvzdol, temveč navzgor! (Odobrovanje!)

Enako želi tudi g. Meden iz Begunj pri Cerkljani, da bi gospodje iz mest stopali med ljudstvo, da ne bi bila agitacija samo na ranah nekaterih posameznikov. Tržni nadzornik Ribnikar izjavlja, da je principialno pri onih, ki so nezadovoljni, hočejo spraviti stranko do lepšega napredka, kakršnega ima sedaj. Svoj čas so bili klerikalci v manjšini, tedaj so bili napredni poslanci na vladi, ali v zvezi temu so jih klerikalci pritiskali ob zid; danes pa gospodarijo klerikalci in pritiskajo zopet naprednjake ob zid. Odkod to pride? V nas je premlavo vztrajnosti, premlavo zaupanja v samega sebe. Požrli smo 20. september. Tedaj je pisal »Slovenski Narod« zelo navdušeno, pa je kar naenkrat prenehal. Ljudje so bili poprej navdušeni, potem pa se je navdušenost kmalu poglela. Zakaj ni pisal enako naprej? V Belarjevem slučaju se je mnogo kričalo, a požrli smo tudi Belarja. Poslanci so vpili, da ne sprejmemo drugačne volivne reforme, nego takšno, kakor jo mi hočemo, sprejeli so jo pa le potem, čeprav ni bila taka, dalje, da bodo, ko pride dež. zbor, če prav pride 500 žandarjev, vrgli Schwarza ven, pa zopet ni bilo nič. S takim postopanjem se ruši disciplina in ljudječasoma obupajo. Nadaljni govornik dr. Zervjav priporoča pred vsem, da vodstvo sporazumno s lokalnimi zaupniki izvede politično organizacijo vsaj za vsak sodni okraj. Še prej pa je treba prirediti več političnih shodov. Saj se lahko najde toliko govornikov, da bo vsako nedeljo nekaj shodov. Ko bodo osnovana politična društva, bodo ta skrbela za prireditelje shodov. Nadalje priporoča poslancu dolenskih mest, da se oglasi med svojimi volilci, ker se čuje toliko pritožb, da prežene razne pomi-

le. Namestiti je treba nadalje stalnega strankinega tajnika, ki ne bo samo uradniška moč, temveč v resnici tudi član vodstva, in se tako razbremenjeva oni možje v vodstvu, ki so že itak preobloženi. Tajniku je treba dati pošteno plačo, za to pa je treba pokritja, za to pa zopet strankinega davka. Predlaga torej resolucije: 1. ustanove naj se okrajna politična društva; 2. prirediti naj se kolikor mogoče veliko političnih shodov; 3. namestiti naj se stali shodov; 3. namestiti naj se stalen strankin tajnik in 4. uredi naj se pobiranje strankinega davka. (Odobrovanje.)

Oglasi se nato dr. Tavčar: Odgovoriti moram na nezadovoljne besede rojenega nezadovoljnega Ribnikarja. Ne vem pa, ali je ta prirojena nezadovoljnost nekaj dobrega, ali pa morda le nekaka bolezen. (Klici: »Bolezen!«) Nadalje povdarja glede lista »Slovenskega Naroda«, nasproti izvajanjem nezadovoljnega po poklicu in njegovim cenjenim somišljenikom, da sem kot načelnik »Narodne Tiskarne« storil vso svojo dolžnost, kakor jo je tudi storil »Slovenski Narod«, da je moral ugajati tudi vsem nezadovoljnem in to za časa demonstracij, kakor tudi dandanes. (Odobrovanje.)

(Konec prihodnjic.)

Poslanska zbornica.

Dunaj, 3. februarja. Govor, s katerim je v današnji seji ministrski predsednik baron Bienerth utemeljil jezikovno predlogo, je imel približno to vsebino: Vlada je predložila jezikovno predlogo, ker je prišla do prepričanja, da tako kakor dosedaj ne more in ne sme iti naprej. Stojimo pred izredno resnim preokretom: odločiti se mora, ali se naj naredi spor na Češkem nadaljuje ter zavira vsako uspešno delo ali pa da se ta spor toliko ublaži, da bo omogočeno skupno delovanje vseh strank v parlamentu in na vladi. Ko se je vlada odločila, da skuša rešiti jezikovni spor, ji je bilo jasno, da more to storiti samo potom zakona, ker z naredbami se ne da ničesar opraviti, kakor uči to že skušnja. Ta zakon pa mora biti tak, da se ne bo nobens izmed pripravljanih strank čutila kot premagano. Pri ustvaritvi četila zakona pa morata sodelovati parlament in vlada. V predlogih, ki jih stavi vlada, se neha bilanca narodnostnih bojev na Češkem.

Ministrski predsednik je končal svoj govor: Obsežnost in težavnost naloge vas ne sme ustrašiti, marveč zastaviti morate vse sile, da v resnici rešite to težko nalogo. Uspeh bo v prvi vrsti vaš uspeh, ki bo pa na čast zbornici splošne volilne pravice, na korist avstrijskih narodov in v blagoslov celokupne domovine.

Dunaj, 3. februarja. O viharjih prizorih tekem današnje seje sem vam poročal že telefonično. Ker je predsedstvo uvidelo, da češki radikalci nameravajo v svo resnostjo nadaljevati obstrukcijo, je prišlo z njimi kompromisna pogajanja. Obljubilo se jim je, da se bo debata pričela šele jutri in da se med debato ne bo stavljal noben predlog. Takisto se je češkimi klerikalcem tudi obljubilo, da se skliče seja načelnikov raznih klubov, ki bodo razsojali o tem, da-li je predsednik dr. Weisskirchner postal pravilno, ko je dovolil debato o Bienerthovem predlogu. Češki radikalci so ta kompromis odklonili ter podvojili hrupno obstrukcijo. Popoldne ob 3. se je dr. Paocak jel pogajati z obstrukcionisti. Po daljših pogajanjih se je končno vendar-le posredil kompromis. Obstrukcionistom se je zagotovilo, da bo Masaryk govoril šele jutri in da tekem debate ne bo nihče stavljal nobenega predloga.

Ob 4 je prišel zopet v zbornico predsednik dr. Weisskirchner. Mahoma je nastal mir. Predsednik je takoj dal besedo Masaryku, ki pa je prosil, naj se mu dovoli govoriti jutri. Tej prošnji je predsednik ugodil ter odredil prihodnjo sejo jutri ob 11.

Razpust koroškega dež. zbora.

Dunaj, 3. februarja. Jutri izide cesarski patent, s katerim se razpušča koroški deželni zbor in se razpisujejo nove volitve.

Avstro-Ogrska in ruski predlog.

Dunaj, 3. februarja. Avstro-Ogrska je odklonila ruski predlog glede rešitve bolgarsko-turškega konflikta. Koraku Avstro-Ogrske se je pridružila tudi Nemčija. Minister baron Aehrenthal je že v nedeljo sporočil ruskemu diplomatskemu zastopniku, da Avstro-Ogrska ne bo ničesar storila, da bi Bolgarska sprejela ruski predlog.

Dunaj, 3. februarja. Avstro-ogrski diplomatski krogi sodijo zelo pesimistično o posledicah, ki lahko nastanejo vsled ruskega predloga. Predvsem se boje, da bi se Bolgarska, ki je bila dosedaj pod vplivom Av-

stro-Ogrske, podredila docela vodstvu Rusije. A tudi Turčija je prišla v neko odvisnost od Rusije, ako bi sprejela njen predlog glede poravnave konflikta z Bolgarsko.

Z Balkana.

Berolin, 3. februarja. »Vossische Zeitung« javlja iz Skoplja: Bolgarska vlada je dala med obmejno vojaštvo razdeliti melinitne bombe. V kosovskem vilajetu so se pojavile vstaške bolgarske čete.

Carigrad, 3. februarja. Pod vplivom angleške vlade je Turčija odnehala od svoje zahteve, da se ima regulirati turško-bolgarska meja.

Carigrad, 3. februarja. Vojni minister je ukazal mobilizacijo bitoljske divizije in 5 armadnega kora v Damasku.

Solun, 3. februarja. Vlada je izdala ukaz, naj se vse potrebne pripravi, da se pokličejo pod zastave rezervisti 3. armadnega kora.

Carigrad, 3. februarja. Črno-gorski poslanik Gregović je izjavil, da zahtevata Srbija in Črna gora, da se jima da kos ozemlja, ki bo segalo do Jadranskega morja. Razen tega zahtevata za Bosno in Hercegovino popolno avtonomijo, četudi pod habsburško suvereniteto. Če se Srbiji in Črni gori ne izpolnite ti zahtevi, se bosta borili do zadnjega moža. Črna gora sama lahko postavi na bojišče 40.000 mož. Proti tej armadi potrebuje Avstro-Ogrska najmanj 250.000 mož. Izmed teh je gotovo, da jih najmanj 50.000 ne bo nikdar več videlo svoje domovine. Če bo Avstrija končno zmagala, bo to le Pirova zmaga, zakaj srbski narod pa lahko premaga, ukrotila pa ga ne bo nikdar.

Rusija na pravem potu.

Riga, 3. februarja. Vlada je jela energično postopati proti nemškim stremljenjem v baltijskih provincih. Na ukaz ministra narodne prosvete je šolski svet za nemškoestonski jezikovni okraj izdal naredbi, da se smejo v nemške šole sprejemati samo taki učenci, o katerih se dokaže, da govorijo doma izključno v nemškem jeziku.

Planinski ples.

V »Narodni dom prideš skozi vrata«. Tako nekako sem bral v tako imenovanem »Kazipotu« pod nazivom planinskem svetu, katerega je S. P. D. nabavilo na »naše stroške«. No, in res smo prišli v Narodni dom skozi vrata, pa precej težko, kajti čakati smo morali, da smo sploh mogli noter. In ko smo se prerili skozi oni »ožki kamin«, smo, da ne govorimo več s »Kazipotom«, v resnici — ostrmeli. Ta Narodni dom se je namreč, menda pod vplivom tistih čarovnih moči, ki vlečejo nas nižave sinove vrh planin, izpremenil v pravi, pravcati planinski raj, kamor je vlekle človeka z vsi silo »nazaj«. — »Zakaj nazaj?« I, no, saj vemo — zakaj!

Tako smo torej prišli v Narodni dom. Takoj ob vhodu vse v bujnem zelenju. Ko smo oddali, da se pravilno izrazimo, svojo »kočarino« in dobili zato na svoje junaške prsi kraljico naših planin, smo se odlužili nahrbtnike, cepine in droge, spustili skozi »širok kamin« v Aljažev dom, tam dol, kjer je sicer po navadi sokolska dvorana. Takoj ob vhodu nas je pozdravil oskrbnik Aljaževoga doma, g. Dobišek, s prijaznimi besedami in še lepšim zvonjenjem, ter nas povabil v svojo »mlekarino«, ali pravzaprav »planinski muzej«. Ogladili smo ta muzej, in pokukali smo celo v oddelek »samo za odrasle moške«, ali — no kdor je bil notri, že ve, kaj je videl. (Molčimo — radi ženske radovednosti!)

Ker nas je »pristop« strašansko utrudil, smo se seveda v Aljaževem domu tudi temeljito odpočili, posebno, ker smo se radi znamenja, katera so nam izpričevala silno nevarnost pristopa in pokazala, da je to najnujnejša potreba. Malo piti in malo jesti, pravijo, je pol življenja, in zato smo se tudi pobrigali za to polovico svojega življenja ter se oglasili še pri oskrbnici Aljaževoga doma ge. dr. Tavčarjevi, ki nam je preprično postregla z vsem najboljšim. In kako je to šlo v slast, ko dobivaš celo stvar iz tako nežnih ročic in kar je veliko vredno — tako poceni —, kakor n. pr. ga. Hudovernikove, Jelačinove, Mačerjeve, Sičeve ter gospic Bežekove, Grudnove, Knezove, Pintarjeve, Petričeve, Tavčarjeve, Vencajzove Vere in Slavice ter Zupančeve. In ker potem planinec nikdar ni brez žej, smo tudi pošteno zalili v »planinskem vinotoču«, kjer so nam točile rujnega vina gospodinji ga. Kochova in Kostanjevčeva ter njune neumorne pomočnice ge. Češnikova, Franketova, Orlova Šarabonova, Režika Tavčarjeva, Žučkova in gospice Hubadova, Vida in Maša Kersnikova, Ivanka in Tinica Mikuževa ter Rohrmannova.

Na skalnato polico, imenovano galerijo, nismo plezali, prvič, ker je pot prestrma, in drugič, ker je

bilo toliko plezalcev, da se nismo mogli razvrstiti. Da je pa bilo dovolj naših ljudi tam gori, pa sklepamo iz tega, ker smo videli velikansko število oči gledati na nas doli, ko so nam glasovi »Slovenske filharmonije« podkurili pod petami« da smo se zavrteli v zibajočem valčku.

Vsaka pesem je en čas lepa, zato pa hajdi gor v Prešernovo kočjo. Seveda te pelje pot sicer strma in nevarna — glej znamenja — skoz lep smrekov gozd, iz katerega te je celo gledal še ne ustrepljeni — Bog mu daj dolgo življenje — »Zlatorog«, daleč navzgor, ali žal ti ni bilo, ko si prišel na vrh. Mili-jon rož si tu lahko natrgal in obesil si si lahko še okoli vrata celo zvonček, da se nisi izgubil tedaj, ko si se vračal domov. In to vse so ti omogočile gospe Bulovčeva, dr. Toplakova, Skofova, dr. Štigljeva, Tarkova in gospice Gregoričeva, Kandarotova, Medicova, Tomičkova, Zalaznikova, Herenova, Bartlova, Franketova Darinka in Anica, Gudererjeva in Kumpova.

Če si se hotel, si se zopet zavrtel, če ne, pa ne. Če si bil prehlajen, ali si se bal podobnega zla, si si lahko privoščil tam na desni čašo čaja ali kave in postregle so ti gospe Šubiceva, Kavčnikova, dr. Krevljeva, Pavlinova, dr. Trillerjeva, dr. Zbašnikova ter gospice Irma in Marta Andolškova, Gogolova, Mikuževa, Sajojeva in Vidmarjeva. Lakote ti ni bilo treba trpeti, stopil si tja na ono stran, in postregle so ti gospe Elza dr. Tomičekova, Koblarjeva, Debevčeva ter gospice Vida in Franja Černe, Danica in Vida Kobler in Danica Predovič, če si bil pa ježen, si lahko dobil vina, kolikor si ga hotel, in točile so ti ga gospe Pfeiferjeva in Ružičkova ter gospice Jožica Budinek, Ivanka Hrast, Irena Ružička, Milena in Danica Svetek in Bloudekova. Če si se hotel posladkati, si vse najboljše lahko dobil pri gospe Hanuševi in Lapajnetovi ter gospicah Milki in Eli Hanuševi, Leopoldini Javornikovi, Id Juranovi, Lapajnetovi, Mariji Pfeiferjevi in Mili Tomičevi.

V »Trillerjevi koči«, v katero se je spremenila mala dvorana, so stregle krepila željujem turistom gospe dr. Štajmerjeva, Supančičeva in Jerovčeva ter gospice Mila Kenda, Vera Mulaček, Roza in Mila Počivalnik, Minka Tanber in Pavia Semen. Dobil si pa tukaj tudi, če si ravno potreboval, imenitno čašico »črnega«, in natočile so ti ga gospa dr. Bežekova ter gospice Josipina Klemenc, Pavla Pirc, Angela Turk, Franja Trpinca in Marija Vehar. In ko ti se sice prekipelo radosti, si se spomnil, da imaš še nekaj grošev, pa si šel in si privoščil tistega, »ki šumi«, kakor Peričnik, in dobil si ga pri gospe dr. Ferjančičevi, dr. Rudževi, Cihovi, dr. Hribarjevi, dr. Pirčevi in gospicah Ferjančičevi, pl. Grassljevici in Poljančevi.

Tako si se lahko zabaval, kar najimenujete od zgodnjega večera do zgodnjega jutra, in gotovo ti ni bilo žal. Ne vem pa, če si kaj pomislil, komu se imaš pravzaprav zahvaliti za ves ta izredni užitek. No, vidiš! Gotovo gre glavna zasluga za to našemu velekoristnemu velepotrebemu »Planinskemu društvu«, kajti če bi njega ne bilo, bi bil sploh ta večer potratil bogve kje in kako. Vsekako pa se najgloblje moraš pokloniti našim narodnim damam, ki so z naravnost občudovanja vredno požrtvovalnostjo poskrbele zato, da ti ni manjkalo ničesar. Obrisi si usta, in poljubi vsem po vrsti roko, posebno pa gospodinji ge. dr. Tavčarjevi, ki je imela vse gospodarstvo v rokah, in vsem drugim, ki so skoraj izključno darovale vse ono, s čimer si se masil, kakor n. pr. ga. dr. Štajmerjeva, ki je svojo kočjo opremila popolnoma sama. Obenem si bil pa lahko prepričan, da si nisi pokvaril želodca ali sploh kaj podobnega niti z najmanjšo stvarjo, kajti vse je bilo domače, tudi izborna pivo in gorke jedi, ki si jih dobil pri g. Kržišniku.

Ej, mnogo truda je bilo treba, predno se je vse to tako lepo uredilo! Že same dekoracije! In kdo je vse to storil? I, seveda, društveni odbor po svojem dekoracijskem odseku, in ni čuda, da je bilo vsa tako imenitno, saj je imel vodstvo gosp. Avgust Accetto, ki je — dasi ne odbornik — požrtvovalno sodeloval brez presledka pet dni, in mu je pomagali tisti g. Hinko Smrekar, ki je hitrejši in lepše delal, kakor človek, ki se ubije.

Lepe denarce je neslo vse to skupaj društvu, pravijo, da vsega skupaj nad 9000 kronic kosmatih dohodkov. In prav je tako, saj jih društvo krvavo rabi, da more izpolnjevati svojo nalogo. To so gotovo tudi mislili razni gospodje, ki so se z nami vred spustili med druge vriskajoče planinke in planince, če tudi sami niso vriskali in tolkli s petami ob tla. Videl si n. pr. poslance Hribarja, dr. Pegana, Plantana,

dr. Tavčarja, dr. Trillerja, Turka in dr. Vilfana, deželna vlada je bila zastopana po grofu Chorinskem, navzoč je bil finančni ravnatelj Kliment, svetnik trgovske zbornice Kregar, lepo število častništva, prišlo je celo nekaj Korošcev, ki jih je vodil stara slovenska korunkina Mat. Prosekar, in vse bližnje podružnice se bile zastopane, celo tržaška po svojem načelniku dr. Pretnarja.

Prepričani smo, da ni bilo nikomur žal, da je prišel, saj smo se zabavali tako po domače dobro, kakor nikjer drugje, in zato sporočamo vsem tistim, ki so in ki niso posebej srečili pri tem izletu, najprisrčneje planinski pozdrav in na svidenje zopet prihodnjic!

Dnevne vesti

V Ljubljani, 4. februarja.

— Glede dogodkov pri volitvi v trgovsko in obrtniško zbornico se je zdelo tudi »Unionu« potrebno nadlegovati nas s »pojasnilom«. To pojasnilo ne nosi niti enega podpisa, marveč le štampiljo firme, menda za to, ker svojega predsednika g. Ibla tako skrbno čuvajo, ali mi vendar prijavljamo dočjo nam pismo. Glasi se: »Slavno uredništvo! V Vašem enjtem listu od ponedeljka čitamo trditve, ki se nanaša na volitve v trgovsko in obrtno zbornico, glaseče se takole: »... in dični upravni svet »Uniona« je bil še posebej na prošeni.« Blagovolite resnici na ljubo lojalno popraviti, da trditve ne odgovarja resnici; izvira iz napačnih informacij. Res je namreč to, da se na upravni svet »Uniona« ni nihče obrnil s kakršnokoli prošnjo radi teh volitev. Zato pa tudi upravni svet »Uniona« ni imel prilike da bi bil o kakih takih prošnji obravnaval in sklepal. Z odličnim spoštovanjem: Delniška stavbinska družba »Union« v Ljubljani.« — Zaključujoč to za čistojame in neoficijalne klerikalce tako žalostno, pa njih narodni čut blesteče osvedljujoče poglavje, konstatiramo, da se res ni do upravnega sveta »Uniona« nihče obrnil s prošnjo, pač pa so bili posamezni upravni svetniki osebno ponovno opozorjeni, zakaj gre; vedeli so tvoj, kaj jim je storiti, to tembolj ker tudi, če abstrahiramo od g. predsednika »Uniona«, ki res nima zanimanja za slovenske potrebe, ostanejo v upravnem svetu »Uniona« kar trije deželni poslanci, namreč gg. Mandelj, famozni načelnik trgovsko-obrtnega odseka g. Kobi in g. doktor Ivan Zajc. In k temu pristopa gosp. Siska, eden strankinih podvodij. Gospodje deželni poslanci klerikalni so pa vendar znani kot razumni in samostojno misleči! Gospoda pri kraju smo z Vami. Vsi zagovorji so odved, za to le gre: Pomagali ste raje Pammerju, ker ste računali, da boste gotovo dobili šest mandatov in jih imeli potem devet. Ljubše bi Vam bilo, da so Nemci jeziček na vrgi, nego da bi naprednjaki imeli polovico glasov. Pa ste se zmotili na svojo škodo.

— Liberalci so baje motili nedeljski kmečki shod v »Unionu« — tako trdi »Slovenec«, a sam navaja edno socialnega demokrata Žargja, katerega so odstranili zaradi motenja shoda. Zakaj pa niso tudi »liberalcev« odstranili? Zato, ker so se dostojno obnašali, kolikor jih je bilo na shodu! Ali se mar »Slovenec« tolaži, da so vsi nezadovoljniji na shodu bili »liberalci«. To je slaba tolažba za S. L. S., ker potemtakem ji je že odklenalo med kmeti!

— Idrijski gerent in napreden svetovalec. Gerentu prideljni napredni svetovalec o. kr. paznik Iv. Ferjančič je o priiki zadnje gerentske seje odložil to častno mesto ter podal sledečo izjavo: »Z czizrom na to, da g. gerent sklicuje gerentske seje preporedkoma in da še tedaj stavi na dnevni red le take stvari, ki niso posebno važne, da pa v zadevah, ki se tičejo vsega prebivalstva in celo v personalnih zadevah, v katerih nastopa sam kot stranka, odloča brez našega sodelovanja, izjavljam, da ne morem nadalje ostati na svojem častnem, ali v tem slučaju nepotrebnem mestu, ker ne maram niti od daleč med prebivalstvom vzbuditi suma, da se morebiti tudi jaz strinjam s protipostavno odločbo g. gerenta, s katero je brez vsakega povoda in nasproti jasnim določilom službene pragmatike odsvolil mestnega tajnika in ker nočem biti sokriv protipostavnosti in nezakonitosti, ki so se dogodile v reklamacijskem postopanju.« Vsled briskiranja od strani gerenta, kateremu je Oswaldova zlobnost najvišji zakon, je napredni svetovalec odložil svoje mesto in umevno je, da idrijski narodnjaki v takih razmerah ne reflektujejo na kako svetovalsko mesto v gerentstvu. Ker si je dovolil klerikalni svetovalec Goli zasmehovati odstop naprednega svetovalca, bi tega gospoda opozorili, da mu je pred vsem napredno idrijsko prebivalstvo pripomglo k njegovemu sedanjemu bla-

gostanju in bi brezdomno trgovce
Goli obdružili s svojimi napredni
odjemalce. Bo li še nadalje podpiral
Oswaldovo zlobnost in nagajivost,
utegne čutiti za trgovca neprijetne
poledice!

Slovenski poslanci, pozor!
K. notici s tem napisom v „Slov. Na-
rodu“ od 1. t. m. sledeče: 1) Za
Končnikovega naslednika nam Slove-
nem ne sme zastopovati, da je „po-
polnoma vešč slovenskega jezika“,
ampak biti mora Slovenec! Kakor
Nemci zahtevajo nemške sodnike za
Nemce, nemške učitelje za nemško
dec. itd., tako moramo tudi mi vedno
dosledno zahtevati isto zase, torej
tudi za slovenske šole Slovence kot
nadzornika. 2) Takšni pozivi na po-
slance sploh ne spadajo v liste, ker
se brez potrebe tudi sovražnik opo-
zori in ker menda noben poslanec ne
zbira takšnih notic iz listov. Tak po-
ziv se naj pošlje naravnost nemcu od
prizadetih poslancev. Če pa dotičnik
misli, da sam nima dovolj vpliva na
poslance, pa naj pošlje politični
stranki, h kateri se prišteva — saj
vsak zaveden človek pač pripada k
eni ali drugi stranki — potem naj
stranka stvar izroči poslancem. Tako
se več doseže kakor z brezplodnim
pisarjenjem po listih, kar je sploh
nekaka slovenska bolezen.

Nemški železničarji. Pod
tem naslovom prinaša „Grazer Tag-
blatt“ članek, v katerem pravi med
drugim: „Gospodje Čebič, Poljaki in
Slovenci, ali bi se dalo misliti, da
bi vaš nemški tovariš dobil službo v
vaših krajih, ne da bi resnično
ovladal vaš jezik v govoru in
pismu.“ Slovenci, sestavite izkaz
vseh nemških železničarjev, ki služ-
bujejo v slovenskih krajih, ne da bi
bili v govoru in pisavi vešč sloven-
ščine! Istotako za vse druge poklice.
Slovenci, pogledajte, kaj zahteva „Gra-
zer Tagblatt“ od naše narodne za-
vednosti!

V osmi činovni razred je
prišel po ukazu vodja c. kr. polje-
delskega ministrstva gosp. dr. Ivan
Šverak, višji rudniški zdravnik v
Idriji.

Iz šolske službe. C. kr.
okrajni šolski svet v Radovljici ime-
noval je provizorično učiteljico za
Leše gđ. Pavlo Vadnal. — Dež.
šolski svet za Kranjsko dovolil je g.
Rudolfu Groslju, probiraemu uč-
teljiščniku v Ljubljani vstop na I. drž.
gimnazijo, da odsluži pogodeno pre-
izkuševalno leto.

**Iz pisarne slovenskega ge-
dališča.** Jutri, v petek, se poje
drugič Masseneta lirska opera
„Werther“ z gosp. Fialo v naslovni
vlogi in z gđ. Šipankovo kot Loti.
— V nedeljo pop. ob 3. se poje
kot ljudska predstava ob znižanih ce-
nah Bizetova opera „Carmen“,
zvečer pa se igra prvič Stehova ve-
seloigra „Vročča tla“.

Koncert „Glasbene Matice“.
Pravijo, da smo Slovenci narod
druge ali celo tretje vrste, da smo
tako daleč zaostali za drugimi, ali pa
da sploh nismo stopili v konkurenco
z drugimi narodi, ker sploh nimamo
zmožnosti zato. No, recimo, da je
nekaj resnice na vsem tem, čeprav
zelo malo, saj smo popolnoma upra-
vičeni trditi, da v tem zadene naj-
manjša krivda nas in da smemo
glavni njen del nalagati tistim, ki
nam niso nikdar privoščili prilike, da
razvijemo svoje zmožnosti; ali nekaj
pa moremo v zvezi vsemu temu rekla-
mirati zase: tam, kjer smo si sami
razorali ledino in presejali svoje
seme, tam nam gre žito v klasje.
Težavno je to delo, orati ledino,
marsikatero vroče kaplje znoja je
treba, ali prepričanje, da trud ne to
zaman, to prepričanje je navduševalo
naše orače in robotnike pri njihovem
delu, in uspehi so se pokazali taki,
da smemo biti ponosni nanje. Na
glasbenem polju, kje smo bi Slo-
venci pred leti! Pa danes? Res je,
da nimamo še takih ustvarjajočih
moči, s kakršnimi se ponasajo drugi,
odkod naj jih pa vzamemo, ali ne-
kaj pa že imamo: vzgojili smo se v
glasniške tistih, ki so nam učitelji, in
z vsjo pravico smemo pričakovati, da
iz učencev postanemo tudi kdaj moj-
stri. S tega stališča nam je presoje-
vati naše delo in naše uspehe na
glasbenem polju in s tega stališča
bomo presojali najnovejše, kar nam
je podala naša „Glasbena Matica“ —
Perosijev oratorij „Rojstvo
Zveličarjevo.“ — Včeraj
je izvajal pevski zbor Glasbene Ma-
tice ta umotvor in danes ga ponovi.
Ne bomo danes ocenjevala niti dela
samega niti prvega izvajanja — naj
je čujemo v drugič, da je spozna-
mo temeljiteje, omenimo naj le za
sedaj postranske stvari, ki sicer ni-
kakor niso odločujoče, pač pa vsaj
primerno ilustrirajo razmere, katere
sploh omogočajo med nami izvršitev
takega kulturno velepomembnega čina,
kakor je ravno izvajanje omenjenega
svetovoznanega glasbenega dela.
Menda že naslov sam in mnogo tudi
ime skladatelja, katerega manjša dela
so naša pri nas že v marsikatero
zagorsko cerkvico, je bilo eden onih

činitelj, ki so privabili v prvi vrsti
z dežele ogromno število poslušalcev.
Dvorana je bila polna, rasprodana do
zadnjega mesta. Mnogo so k temu
doprinesla tudi imena solistov, naših
priljubljenih znancev s slovenskega
odra, ge. Nordgartove, goe.
Peršlove in g. pl. Vulakovića,
gotovo pa ne najmanj tistega, ki je
gvginil Glasbena Matice do višine,
katera se nam zdi vsaj sedaj edino
dosegljiva, g. koncertnega mojstra
H u b a d a. Z neko posebno nape-
tostjo, skoraj bi rekli plašnim pri-
čakovanjem je čakalo občinstvo pri-
vih glasov, in potem kakor v pobožni
molitvi vztrajalo do konca, dasiravno
ni tupatam umelo molitve. Lovorjev
venec, ki so ga izročili g. koncertnemu
vodji, je bil gotovo najkrajšnji
izraz onega, kar je čutilo občinstvo,
in ta poklon je veljal gotovo toliko
njemu, kakor vsem sodelovalcem,
Glasbeni Matici sami.

**Razpust veteranskega dru-
štva** V soboto popoldne se je vršilo
po magistratni komisiji, v kateri so
bili gg. koncipist Jančigaj kot vo-
ditelj komisije ter magistratna urad-
nika Danilo Šaplja kot pregledo-
valec knjig in Anton Fortič kot
zapisnikar, uradno zapečatenje dru-
štvenih prostorov „Vojaškega vete-
ranskega kora v Ljubljani“ na Rm-
ski cesti št. 2. Društvo je zastopal
njega velezaslužni predsednik gospod
Mihalič, kot priči sta funkcionala
člana gg. Škof in Smole. Bil je
glinjiv prizor za vsakega, ki je videl
priljubljenega starčka gosp. Mihaliča,
kako je s solznimi očmi zapuščal
prostore društva, kateremu je načelo-
val že 33 let.

Zvišanje odvetniških tarifov
Pravde bodo dražje. — S sporazu-
mom z ostalimi odvetniškimi zborni-
cami je predložil danes odbor dunaj-
ske odvetniške zbornice justičnemu
ministrstvu spomenico, v kateri pred-
laga z ozirom na splošno druginjo,
zvišane stroške in na zahtevane boljše
plače uslužbenecv, zvišanje odvetni-
ških tarifov.

**Svečanova številka „Omla-
dina“**, ki izide 15 t. m., bo posve-
čena v prvi vrsti slovenskemu
vseučiliškemu vprašanju ter
prinese tozadevne članke državnih
poslancev Ivana Hribarja in dr.
Otokarja Rybáča.

I. društvo hišnih posestnikov.
V prvi odborovi seji društva hišnih
posestnikov se je sestavil odbor sle-
deče: Predsednik: dr. Maks Pirc,
podpredsednik: dr. V. Gregorič,
tajnik: Ivan Petkovšek, blagaj-
nik: Henrik Maurer. Pisarna je
odprta od 6. do 7. zvečer v Gospo-
ski ulici št. 20.

Sokolova maskarada. Kakor
smo že v ponedeljek poročali priredi
ljubljanški Sokol letos na pustni to-
rek, t. j. 23. t. m. običajno društveno
maskarado pod imenom „Vsedominski
zlet“ v spremstvu harlekinov, kolomb
in pijerotov. S tem je že ozna-
čen značaj maskarade, vendar je pa
pripomniti, da se pride lahko tudi v
drugih, označenim sodnih maskah.
Vsakojaka pojasnila daje brat Rudolf
Vesel, c. kr. blagajnik, Cesarja Jo-
žefa trg št. 1. Te dni se prično raz-
pošiljati vabila. Ker je možno, da se
pri tako ogromnem številu vabljivih
lahko ta ali oni prezre, naj se izvo-
lijo vabila reklamirati pri društvenem
tajniku bratu Leo Roglu, Kongresni
trg 15. Natančnejša navodila in po-
jasnila se bodo objavila prihodnje dni.
Istotako se bodo tudi izobesile v raz-
nih izložbah slike kostumov zgoraj
označenih mask.

**Pevski zbor „Glasbene Ma-
tice“** priredi svoj plesni venček v
soboto, 6. februarja 1909 v zgornji
veliki dvorani „Narodnega doma“.
Svira sl. „Slovenska Filharmonija“.
Začetek ob 8. uri zvečer. Toaletna
promenadna. Vstopnina za člane pev-
skega zbora „Glasbene matice“ in
dijake 1 K, za nečlane 2 K. Vstop-
nice se dobivajo v trafiki gospe Ča-
šarkove v Šelenburgovih ulicah in na
večer plesnega venčka pri blagajni.

Rajski večer ali prva maska-
rada pevskega društva „Ljubljanski
Zvon“, ki vrši malo pustno nedeljo,
dne 14 t. m. v „Mestnem domu“, bo
gotovo ena odličnejših prireditev le-
tošnjega predpusta, kar priča naj-
bolj dejstvo, da je zavladalo veliko
zanimanje med občinstvom že sedaj,
predno so se pričela vabila razpoši-
ljati. Prijavilo se je odboru že več
historičnih in raznih narodnih skupin
kakor tudi nebroj posameznih kras-
nih mask. Ako bi pa kdo pomotoma
ne dobil vabila in si želi udeležiti te
velezanimive maskarade kot maska,
prosimo, da se blagovoli za vabilo
prijaviti po dopisnici ali pa ustmeno
v društveni sobi („Narodni dom“ I.
nadstropje desno) in sicer se lahko
prijava in dobi glede maske informac-
cije vsak večer od 8. naprej in pa v
nedeljah od 3.—7. zvečer. Vstopnice
se dobe v predprodaji od sobote 6.
t. m. pri g. Česarjovi, Šelenburgove
ulice in g. Fran Čudnu Prešernove
ulice po nastopnih cenah: Za maske
po 1 K (barva siva in rdeča) za vse
druge v predprodaji 1 K 50 v (barva

bela) in na dan maskarade zvečer pri
blagajni po 2 K, za člane društva pa
po 1 K.

**Odbora „Političnega, gospo-
darkega društva za vodmatski
okraj“** se je priglasilo zopet več
skupin mask kakor skupina ribičev,
domin, pierotov, harlekinov, starih
vitezov iz Griljeve dežele (starega
Vodmata) tudi Hrvatje, Slovenci in
Slovaki bodo v pristni narodni noši
zastopani. Zanimanje za to maskarado
je splošno in pričakovati je v soboto
dne 6. t. m. prave nepriljene zabave.

**Radi reda proti odbor „Slov.
plan društva“** vse cenjene dobavi-
telje, da do 10. februarja t. l. dolo-
pljejo račune, ker se na poznejše rač-
une dotični odsek, ki se tega dne
razide, ne bi mogel več ozirati. Odbor
„Slov. plan. društva“.

Umril je v Ljubljani dobroznani,
občeslani bivši čevljarški mojster in
hišni posestnik gosp. Jernej Žitnik
v 63 letu svoje starosti. V letih od
1892 do 1903 je bil občinski svetnik
ter večletni tajnik, oziroma blagajnik
„Obrtnega pomožnega društva“, kjer
je še zadnje soboto opravljal svoje
posle. Blagi pokojnik je bil vsled
svojega prijaznega nastopa vsestran-
sko priljubljen. Bil pa je tudi navdu-
šen narodnjak do zadnjega hipa, ko
mu je pljučnica nenadoma pretrgala
nit življenja. Bodi mu blag spomin!

**Zadruge urarjev in optkov v
Ljubljani — nemčurška?** Te dni je
vložil Slovenec J. na zadrugo urarjev
in optkov prošnjo za pripust k skuš-
nji. Prošnjo, ki je bila seveda pisana
slovensko, je izročil predsedniku za-
druge zlatarju in urarju Somnitzu
na sv. Petra cesti. Ko je Somnitz
opazil, da je prošnja slovenska, je jel
kakor besen kričati: „Das Gesuch ist
ja slovenisch geschrieben. Slovenische
Gesuche nehme ich nicht in Empfang.
Solange ich Obmann der Genossen-
schaft bin, will ich deutsche Gesuche
haben!“ Takšno impertinentnost si
dovoljuje v slovenski Ljubljani prite-
peni nemškutar Somnitz. In takšnega
možakarja trpe na čelu svoje zadruge
slovenski urarji in optiki! Sramota!
Kakor čujemo, ima ta zadruga te dni
svoj občni zb. r. Pričakujemo z vsjo
gotovostjo, da bodo pri tej priliki
slovenski člani te zadruge storili svojo
narodno dolžnost!

„Hier unbekannt!“ Dne 1. fe-
bruarja t. l. oddano je bilo na ljub-
ljanski pošti pismo pod naslovom
„K. Strniša, posestnik, Soteska gora
št. 9, okraj Novo mesto, Dolenjsko.“
To pismo vrnilo se je 3. febr. t. l.
odpošiljatelju s pristikom „Hier un-
bekannt, Postablagführer in Einodt.“
Škandal je, da se to pismo ni dostavi-
lo naslovljencu, ker je vendar So-
teska gora znan kraj pri Toplicah
blizu Novega mesta, in tega kraja
tamošnje pošte ne poznaj.

„Ljubljanski športni klub“
vabi svoje člane na redni občni zber,
ki se vrši v petek, dne 19. februarja
ob 8. zvečer v zgornjih prostorih re-
stavracije pri „Roži“.

Mentava poseti. Vilo „Minka“
na Erjavčevi cesti št. 26, je kupil
od sedanjega posestnika g. I. Ogo-
relca gosp. Karel Seunig za
40 000 K.

Umril je danes ob pol 7. zjutraj
g. Martin Zarnik, posestnik
in trgovec v Dobu pri Ljubljani v
starosti 28 let. Bodi mu blag spomin!

**Telovadno društvo „Sokol“ v
Domžalah** priredi predpustno vese-
lico dne 7. februarja v prostorih br.
Kuharja. Začetek ob 7. zvečer. K
obitni udeležbi vabi odbor.

**Ženska podružnica sv. Cirila
in Metoda v Radovljici** priredi v
nedeljo 7. svečana ob 6. zvečer v salo-
nu g. Kunstelja gledališko pred-
stavo.

S modnikom ponesrečil se je
30. januarja 15letni Jožef Prim-
čič iz Trebnjega, uslužbenec pri po-
sestniku Francu Gabrijelu v
Praprečah. Zažigal je smodnik, kate-
rega je na zvit način neznan kje
dobil, z užigalico tako neprevidno,
da mu je odtrgalo sredinec in prsta-
nec na levi roki, in mu desno precej
ranilo. Odpeljali so ga v bolnico
usmiljenih bratov v Kandijo pri No-
vem mestu.

**Občni zbor „Sokola“ v Šo-
štahju** se vrši v nedeljo, dne 7. sve-
čana ob 3. popoldne v hotelu „Av-
strija“.

Radi sokolske veselice, katero
priredi „Ptujski Sokol“ 6 t. m. v
prostorih „Narodnega doma“ so ptuj-
ski Nemci toliko razburjeni, da piše
„Marb. Ztg.“ s strahom o tej prire-
diti in tresoč opozarja sl. mestni
magistrat na veliko nevarnost. —
Le delavjte za nas, ta reklama je
brezplačna.

**Na doželni sadjarški in vi-
narski šoli v Mariboru** vršita se v
času od 1. do 13. marca tečaja o
vinarstvu in sadjarstvu za vi-
nogradnike in sadjarje ter za vini-
čarje. — Zglašati se je do 15. fe-
bruarja t. l. pri ravnateljstvu ime-
novanega zavoda.

**nastopni odbor za prih. dveletno
dobo:** gg. Fr. Roblek, drž. poslanec,
predsednik, Ernest Slano, nadoč.
v Petrovčah, tajnik, K. Janič, M.
Jošt, M. Lednik, F. Sedmicek,
M. Krajnc, J. Baliž, F. Kuder,
in V. Steiner, odborniki. Kot od-
poslanci štaj kmetijske družbe v
Gradcu odpošljejo se gospodje: Fr.
Roblek, E. Slano in Steiner. — Po-
družnica obstoji komaj pol leta, a je
vendar že marsikaj dobrega kmetij-
stvu v prid ukrenila. Želimo ji tudi
v prihodnje krepkega in uspešnega
delovanja!

V Gradcu je umrl vseučiliški
profesor dr. Julij V a r g h a, ki
je gotovo še v dobrem spominu mar-
sikateremu slovenskemu pravniku, ki
je študiral v Gradcu. Pokojnika pre-
prepeljejo v Gottho, da ga upeplel.

Brata zaklal in očeta težko
ranil. Vsako malenkost izrabijo Nemci
in pišejo „windische Heldentat“. Če
se fantje le malo stepo. Kaka „Hel-
dentat“ pa je to, ko je pred par
dnevi neki F r a n c o S p e c h iz
Oberburga zavratno zaklal svojega
brata, ki je sedemim globokim sunkom
v vrat takoj podlegel, in na to še
očeta hudo ranil. La pometajte pred
svojim pragom visoki kulturosofi.

Poroka. Poročil se je gospod
J o s i p Ž n i d a r š i č, c. kr. na-
mestniški koncipist, pridelen okraj-
nemu glavarstvu v Sežani, z gđ.
M i r o B a j č e v o iz Renč pri
Gorici

Električni tramvaj v Gorici
začne z redno vožnjo še tekom tega
tedna.

Godba na ledu. Na mestnem
drsalističu pod Tivolijem svirala bode
jutri 5 t. m. od en četrta na 4 do
5 popoldne „Slovenska Filharmonija“.
Dopolodne in popoldne dajal bo
umetni drsač gosp. dr. Rychlik iz
Prege drsalcem nauke in navodilo v
umetnem drsanju ter tudi sam izva-
jal umetne drsalne točke. Da je dr.
Rychlik res izboren in odlični drsač,
prepričali smo se že včeraj zvečer,
ko je na ledu izvajal krasne in naj-
težje figure in vaje.

**Pozor! Tivoljski gozdovi v ne-
varnosti** V senčnih in lepih tivol-
skih gozdovih se je, ako me vse ne
vara, naseli zavratni škodljivec, luba-
dar, ki grozi, ako se mu takoj odločno
ne postavi po robu in se ga ne zatre,
okužiti ves tivoljski gozd, in potem
adijo, vse košate smreke in senčni
hlad! Lubadar je strah in trepet vseh
gozdarjev, kjer se naseli, zarjavi zeleni
gozd, in že na tisoče hektarjev zasa-
jene zemlje je upostožil omenjeni
škodljivec. Jaz sem opazil mimogrede
na dveh krajih žalostno sled, in sicer
v bližini Švicarije ter pod Rožnikom,
nekaj nad kapelico. Opozarjam one,
ki se jih tiče, naj ne gledajo brezbržno.

Lovski tatovi so že delj časa
obiskovali Mestni log in tam streljali
divjačino. Posrečilo se jim je večkrat
srečno odnesti pete. Ko je v terek
lovski čuvaj zopet slišal streljanje
šel je takoj za tatovi in se mu je tudi
res posrečilo, da je enega izmed njih
ujel, kateri je napro povedal napa-
čno ime. Ko ga je pa izročil policiji,
je povedal ne le svoje pravo, temveč
tudi še imena drugih. V nedeljo so
tatovi ustrelili fazana. Zagovarjati se
bodo morli pred sodiščem.

Dezertiral je včeraj Anton Lohr
prostak 2. stotnije, 27. pešpolka.

Izgubljeno in najdeno. Denar-
nico je nekdo pozabil v trgovini g.
Podboja. Lastnik jo dobi istvtam. Iv.
Schuber pl. Okrog je izgubila volnen
šal vreden 20 K. Frančiška Tomšičeva
prost bankovec za 10 K. Trgovski
sotrudnik Ivan Podlesnikar je izgubil
rjavo denarnico s približno 100 K
denarja. Kandidatinja Kristina Bur-
gerjeva je izgubila rjavo denarnico
s 24 K. — Dijak Stanislav je našel
prost bankovec za 10 K. Solska učenka
Justina Vidmarjeva je našla prost
bankovec za 10 K, Učenka višje de-
kliške šole Josipa Ahačičeva je našla
posrebrno zapestnico.

V kavarni „Avstrija“ se vrši
danes zvečer koncert seksteta. Zače-
tek ob 9. Vstop prost.

Priloga Današnjemu listu je
priložen „Florijanov“ koledarček
tvrdke E. Kavčič specerijske trgo-
vine v Ljubljani, Prešernove ulice.

Drobne novice.

**— Zarota proti ruskemu
carju?** V Szydlowicah so aretirali
20 uradnikov in meščanov, ki so na
sumu, da so nameravali atentat na
carsko rodbino. Med aretovanci so
tudi bankirji in veleindustrijalci. Za-
pilenli so baje veliko skladišče dina-
mita in drugih razstreljiv.

**— Tiralnica proti bivšemu
predsedniku Venecuele.** Nadproku-
rator centralnega sodišča v Venecueli
je izdal tiralnico proti bivšemu pre-
sedniku republike Castru. Ministrstvo
zunanjih del pa zahteva od nemške
vlade, da Castra zapre in ga izroči
venecolanskomu sodišču.

**— Oboroženje Rusije v Sibi-
riji.** Vojno ministrstvo je odredilo,
da se imajo posadke v Sibiriji po-
močiti za en armadni kor. Po vseh

mestih, kjer se nahajajo posadke,
morajo vedno biti pripravljene vojni
vlaki za eventualno mobilizacijo.

— Sedemnajst deklet utonilo.
Na Škvalnico je napravilo 17 deklet
iz Kraljeve v Peski izlet na čolnu po
jezeru Como. Med vožnjo je nastal
silen vihar, ki je čoln preobrnil.
Vseh 17 deklet je utonilo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.
Dunaj, 4. februarja. Med splošno
nepozornostjo je bila danes otvorjena
razprava o včerajšnjem govoru mini-
strskega predsednika barona Bienert-
h. Dosedaj so govorili postanici dr.
Masaryk, dr. Urban, Bukvaj, Pacher
in župan Ivan Hribar. Hribar je v
svojem govoru predvsem razpravljal
o narodni avtonomiji. Pihodnja seja
bo jutri.

Konferenca klubskih načelnikov.
Dunaj, 4. febr. Danes dopoldne
so imeli načelniki raznih klubov sejo,
pri kateri so sklepali o včerašnjem
postopanju predsednika dr. Weiss-
kirchnerja. Definitivnega se ni ničesar
sklenilo. Seja se nadaljuje popoldne.

Spošne avdience.
Dunaj, 4. februarja. Cesar je da-
nes sprejel med splošnimi avdijen-
cami koroškega deželnega predsednika
barona Heina in bivšega železniškega
ministra dr. Derschatto.

B vsi minister Rezek umrl.
Praga, 4. februarja. Bivši mini-
ster Rezek je danes ob 1. uri zju-
traj v sanatoriju umrl. Bolan je bil
na živcih.

Pogreb bivšega ministra Rezka.
Praga, 4. febr. Pogreb dr. Rezka
bo v nedeljo popoldne ob 3. Rezek
je umrl na pljučnici. V zadnjem času
se mu je omračil razum, da ni več
spoznal niti najbližjih svojcev.

Nov „veleizdajnik“.
Zagreb, 4. februarja. Državno
pravdnštvo je dalo aretirati radi
„veleizdaje“ poštnega uradnika Striko.
Iz zapora je izpuščen pravnik Ljuba
Jovanović, ki je sedel štiri mesece v
preiskovalnem zaporu, ker je bil ob-
tožen sprva „veleizdaje“, kasneje pa
razžaljenja veličanstva.

Kdaj bo „veleizdajniška“ obravnava?
Budimpešta, 4. februarja. Glav-
na razprava v „veleizdajskem“ pro-
cesu bo v Zagrebu koncem meseca
februarja.

Velevažen preokret na Ruskem?
Petrograd, 4. februarja. (Poseb.
brz. „Slov. Nar.“) Iz najverodostoj-
nejšega vira vam lahko poročam, da
se pripravlja zgodovinski važen
preokret v odnosih med
Rusi in Poljaki. V najkrajšem
času bo vlada storila prvi korak, da
ublaži spor med Rusi in Poljaki. To
pa stori, kakor vam lahko zatrdim,
na direktno željo carja Niko-
laja. Ministrski predsednik Stolypin
ima v rokah zakonski načrt o samo-
upravi Poljske ter ga predloži te
dni v razpravo ministrskemu svetu,
odkoder pride pred gosudarstveno
dumo. Z avtonomijo Poljske hoče
Rusija ustvariti neki protiutež
proti Avstro-Ogrski. Minister
zunanjih del Izvoljski je v zadnjem
času navdušen zagovornik te ideje.
Po Stolypinovem načrtu dobi Poljska
svoj deželni zbor. Volilni red se ima
sestaviti tako, da bo imel volilno pra-
vico vsak državljani, ki plača količjak
direktnega državnega davka.

Ruski veleposlanik v Parizu.
Petrograd, 4. februarja. Poslanik
Nelidov v Parizu je podal svojo de-
misijo. Povod te demisije je dala
afeta s poslaniškim svetnikom grofom
Nosticem Nelidov namreč ni povabil
na neko soarejo grofa Nostica, ker je
ameriški poslanik izjavil, da ne pride
na to prireditve, ako se povabi na
soarejo tudi grofica Nostic, ki je ro-
jena Američanka. Grof Nostic je radi
tega Nelidova pozval na dvoboj, ta
pa je duel odklonil. Nato je Nostic
šel k Nelidovu ter ga oklofotal.

Poslano*)

Na zadnje lažljivo izvajanje v
lističu „Gottscheer Nachrichten“ ti
doče se moje osebe, odgovarjam na
kratko, da bi se čudil, ako bi ne bil
v kulturnoprednem nemškem Ko-
čevju, da more kak list prinašati z
uredniško odgovornostjo tako goro-
stastne laži. Pozivljam za to pisača
one notice, naj se kot sin „Ehren-
volka“ javi s svojim imenom, da mu
dam kot lažniku in obrekovalcu pri-
merno lekocjo na drugem mestu.
Obenem naj si zapomni, da mi je
večina kočevskih gostilen preuzka,
da bi jih obiskoval, ker si človek
nikjer ni svest, da ga ne napade za-
vratno kak kočevski kulturososec.

Kočevje, 1. februarja 1909.

Anton Pevc.

* Za vsebino tega spisa je uredništvu
odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Ustna voda „EUODIN“
 Specijalite za **Ladilce.**
 Glavna zaloga lekarna 4813 7
 Ub. pl. Trnkóczy v Ljubljani.

Povedal sem Vam prav temeljito svoje mnenje in sedaj poslušajte še **dober svet:** Ako se še kdaj prehladite, pa si kupite v lekarnici, drogeriji ali v trgovini z rudninskimi vodami škatljivo sodenjskih mineralnih pastil ampak pristnih Fayeveh; rabilite jih nato po predpisu, pa se Vam ne more zopet pripetiti, da morate po cele dneve čepeti doma. Zkatičica stane samo **kron 1.25** in ponaredbe odlično zavračate.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:
W. Th. GUNTZERT na Dunaju IV, 1,
 125 4 Grosse Neugasse 17.

Žitne cene v Budimpešti.
 Dne 1. februarja 1909.

Pšenica za april 1909	za 50 kg	K 12.55
Pšenica za oktober 1909	za 50 kg	K 1.73
RŽ za april	za 50 kg	K 9.90
Koruzza za maj	za 50 kg	K 7.26
Oves za april	za 50 kg	K 8.59

Efektiv. Mirneje.

Meteorološko poročilo,
 vrtina nad morjem 906 št. 11. 1909. 26.7

Februarja	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
3.	9. zv.	733.7	12	sl. jz. zahod	pol obl.
4.	7. zv.	730.7	-35	sr. sv. vzh.	jasno
2. pop.	7.20.8	729.8	39	sr. jz. zahod	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura 1.4°
 norm. - 1.4° Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Gospodična
 večša slovenskega in nemškega jezika, z lepo pisavo in strojepisjem, **išče službe** v odvetniško ali kako drugo pisarno. 567-1
 Naslov pove upravnitvo „Slov. Naroda“.

Išče se stanovanje
 z 2 ali 3 sobami, od katerih mora vsaj ena imeti poseben vhod. 574-1
 Ponudbe z navedbo stanarine pod „stranka brez otrok“ na upravnitvo „Slov. Naroda“.

Delavci se sprejmejo.
 Oglasiti se je v tehnični pisarni inženirja **K. Lachnika, Beethoveneve ulice 4,** pritličje na levo. 571

Potnik
 ki bi obiskoval špacerijske trgovine in gostilne, **se sprejme takoj** pod ugodnimi pogoji.
 Ponudbe do torika pod „Špirituoze 100“ na upravnitvo „Slovenskega Naroda“. 568-1

Elegantno stanovanje
 obstoječe iz 3 sob, kopa'ne sobe, kuhinje, jedilne shrambe in pritlikin, se **da s 1. majem t. l. v najem.**
 Takoje pa je oddati **LOKAL**
 za prodajalno ali pisarno.
 Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Danes zvečer v kavarni AVSTRIJA KONCERT
 sl. ljublj. seksteta na lok.
 Začetek ob 9. Vstop prost.
 K obilni udeležbi vljudno vabi **Ivan Stritar.**

Čevljarski pomočnik
 se sprejme takoj v trajno delo. **Ivan Šober v Škofji Loki.**
 Z drugim semestrom se sprejme **majši dijak ali deklica**
 na zračno stanovanje in hrano. Na razpolago je lastna soba, klavir in instrukcija. 570 1
 Naslov pove upravnitvo „Slov. Naroda“.

Vinske gode
 nekaj skoro novih, dobrih in močnih, približno od 600, 700, 1500 do 2000 l **proda po nizki ceni 218-6**
FRAN CASCIO
 Šelenburgova ulica št. 6.

Prednosti Santa Elena jamajskega ruma
 Finost nežen vonj Izborna kakovost.
 4642-10

Oddati je krasno stanovanje
 s štirimi sobami v **Sodnijskih ulicah št. 4.** 559-2
 Več pove kamnosek **Vodnik.**

Trajno službo knjigovodje, korespondenta, tudi občinskega tajnika
 v Ljubljani ali pa na deželi **išče uradnik,** 36 let star, oženjen, večstransko izobražen, vešč slovenskega in nemškega jezika. Govori tudi laško in zna urediti kakor tudi postaviti vsako bilanco. Prevzame tudi za slučaj pomožno službo za več mesecev. **Vstop lahko takoj.** 569-1
 Cenjene ponudbe pod „G. P.“ na uprav. „Slovenskega Naroda“.

Iščemo spretnega inženirja
 za potovanje in pisarno, večšega hrvaškega, slov. in nem. jezika. Prednost imajo oni, ki imajo izkušnje za gradnjo mlinov, žag in opekarnic. Nastop po mogočnosti čimpreje. 520-3
 Ponudbe na **I. hrv. tuornicu strojeva lijevalnicu željeza Zagreb. d**

Kontoristinjo
 (Slovenke) za takojšnji nastop, z mesečno plačo 90 K, s povrženo vožnjo do Prage sprejme **Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.** 539-2

Praktikant
 absolviran šestošolec se sprejme takoj v lekarni **M. Pospšil v Konjicah na Štajerskem.** 558-1
 Ponudbe na **M. Ph. V. Prorazila,** provizorja lekarnice v **Konjicah.**

Proda se takoj v večjem trgu na Kranjskem tik sodnije in železnice hiša
 v kateri je nad 40 let obstoječa gostilna in mesnica z vsem gospodarskim poslopjem in poljem vred. Naslov pove upravnitvo „Slov. Naroda“. 526-3

Odda se z majniškim terminom v villi na Erjavčevi cesti 24: stanovanje
 jako udobno v visokem parterju, obstoječe iz 4 sob s pritliklinami;
stanovanje
 obstoječe iz 2 sob in kuhinje v pritličju.
 Natančnejša poiznaila daje **notar Hudovernik v Ljubljani.** 531-3

Za šport in promet.

Zaloga koles
 Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles
 prejem koles za emajliranje, poniklanje ter popravila **solidno in ceno.** 360-8

Karel Čamernik
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Izkaz trgovcev
 po Ljubljani in drugih krajih na Kranjskem, ki prodajajo milo Goriške tovarne mila **A. Gabršček** v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

- V Ljubljani:**
Berjak & Šober	Javornik F., Glince	Sušnik A.	Gergolj Adolf
Cešnovar A.	Leskovic & Meden	Sarabon A.	Sekular Jos.
Fojkar Ivana	Mehle Jak	Stacul Anton	Mencinger I.
Groš Franc	Polak Josip	Sark F.	Remic L.
Hajek G.	Plankar Josip	Vodnik J., Šiška	Krivic J.
J. reb Nežika	Planinšek Karel	Kotnik J., Šiška	Verbič A.
Jebačin Marija	Škerlj Viktor	Perdan I.	Spreitzer M.
- Po drugih krajih na Kranjskem:**
Bergoč Iv., Klini pri Št. Petru	Pogačnik A., Cerknica
Brinšek I., Trnovo	Primožič A., Idrija
Dežman Val., Lesce	Puhar Iv., Logatec
Dekleva I., Slavina pri Št. Peteru	Pikl I., Prstojna
Domicelj A., Rakek	Svetličič E., Logatec
Dekleva Fr., Slavina	Spil. L., St. Peter n. K.
Domicelj A., Zagorje, Št. Peter	Tomšič Iv., II. Bistrica
Dolgan Jos., Sežana	Trampuž I., Novo mesto
Ditrich L., Postojna	Vrtovšek Fr., Cerknica
Fü sager L., Radovljica	Werli Karolina, Cerknica
Fatur Iv., Rakek	Zadnek F., Senožeče
Falečič J., Sežana	Zelen Ivan
Kalan A., Trata	Sumrada Janko, Stari trg
Kemperle Jernej, Kamnik	Križaj A., Orehek
Kobi A., Breg-Borovnica	Znidaršič M., Matenja vas
Kogoj Jernej, Postojna	Kutin I., Postojna
Lozar Fr., Domžale	Seidl M., Novo mesto
Lapajne Štef., Idrija	Klemenčič I., Kamnik
Mekinda Ivan, Rakek	Kranjc I., Borovnica

Slavo Borštnik, zastopnik za Ljubljano in Kranjsko na Poljanski cesti št. 15.

Trgovski pomočnik
 mlad, več mešane stroke, posebno dobro izurjen manufakturst, **želi premeniti službo** takoj ali nekoliko pozneje. 513-2
 Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Kostum za maske
 „Meksikanka“ se takoj cené proda. Naslov v upravnitvu „Slovenskega Naroda“. 161-2

Dobro izurjen krojaški pomočnik
 za splošno delo se sprejme takoj pri **Josipu Ahčinu,** krojaškem mojstru v **Vegovih ulicah št. 12 v Ljubljani** 564-2

Stanovanje
 z 2 ali 3 sobami **išče za 1. maj 1909** mirna stranka.
 Ponudbe **Gradišče št. 7, II. nadstropje na levo.** 557-2

Proda se dvonadstropna hiša
 na **Marije Terezije cesti** pod zelo ugodnimi pogoji. Pritlični prostori so jako ugodni za gostilniško obrt z zračnimi kletmi, vrtom in salonom. Več pove **Alojzij Accetto, Trnovski pristan št. 14** 470-3

V hotelu pri Maliču se oddajo v najem društvene dvorane sobe za pisarne obrtniške delavnice
 event. tudi krasno velike **stanovanje**
 na vogalu v **II. nadstr.,** obstoječe **8 sob,** najlepša in najprometnejša lega mesta. 459-5

Obrtno pomožno društvo v Ljubljani javlja tužno vest, da je njega večletni član ravnateljstva in blagajnik, gospod **Jernej Žitnik** hišni posestnik dne 4. svečana po kratki mučni bolezni mirno v Gospodu preminul. Pogreb bode v soboto ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti. V Ljubljani, dne 4. februarja 1909. 578 **Ravnateljstvo.**

Matija Spreitzer, želez. strojevodja v p. naznanja vsem sorodnikom prijateljem in znancem prebitko vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga, oziroma mati, stara mati, sestra, tašča, gospa **Ivana Spreitzer** roj. Mathian danes ob 3. uri zjutraj po daljšem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 70. letu svoje starosti, mirno preminula. Pogreb drage rajnice se vrši v petek, dne 5. t. m. ob 3. popoldne iz hiše žalosti Rožne ulice št. 3 na pokopališče k Sv. Križu. Sv. zadušne maše se bodo služile v več cerkvah. Bodi ji blag spomin! V Ljubljani, 4. svečana 1909. 577 **Žalujoči ostali.**

Samogovori
 se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga **Stona Zupančiča.**
 Dobi se v vseh boljših knjigarnah broširana za 3 K, vezana za 4 K. 471-4

„Sprejema zavarovanja“ slovenskega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doliveto in smrt s manjšajočimi se plačili.
 Vsak član ma po preteku petih let pravice do dividende.

„SLAVIJA“
 vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
 Rez. fendi: 41,335.041.01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430.97 K.
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsakezi slovensko-narodne uprave.
 Generalni zastop v Ljubljani, žigar pisarne so v lastnej bančni hiši v **Gospodskih ulicah št. 12.**

12-13
 Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
 Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in obšnoristne namene.